

Asia: VN/4099/2024

## **Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi**

### Lausunnonantajan lausunto

#### **Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät**

**Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?**

Hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa julkisten hankintojen tehokkuutta ja kustannussäästöjä sekä turvata laadukkaat julkiset palvelut. Esityksen keskeiset tavoitteet ovat hyviä, mutta muutokset ovat osittain ristiriidassa tavoitteiden kanssa. Pohjois-Karjalan kauppakamari kannattaa markkinavuoropuheluun, vertailuun ja kustannusten analysointiin liittyvää tarkastelua, Esitys edistää hallitusohjelman kirjausten mukaisesti kilpailua sekä vahvistaa markkinoiden ja yritysten toimintaedellytyksiä. Haluamme korostaa erityisesti ostodatan ja kustannusten avoimuutta. Esityksen raja markkinakartoituksen pakollisuudelle (10 miljoonaa euroa) on aivan liian korkea. Markkinavuoropuhelun tulisi sisältyä pienempiinkin hankintoihin. Onkohan 10 % vähimmäisomistusosuus tehokas keino päästä esityksen tavoitteisiin.

Kansantalouden kokonaiskehityksen kannalta on merkittävää, miten tehokkaasti julkinen sektori tuottaa palvelunsa ja kilpailuttavat rahalliselta kokonaisarvoltaan

mittavat hankintansa. Hankintoihin tarvitaan lisää tehokkuutta ja vaikuttavuutta.

Vaikuttavuutta ja tehokkuutta voidaan kasvattaa yhdistämällä julkisia ja yksityisiä voimavaroja ja osaamista sekä hyödyntämällä markkinoilla olevia palveluinnovaatioita ja teknologisia ratkaisuja.

Julkisen sektorin tulee edistää alueensa elinvoimaa ja työllisyyttä vahvistamalla toimivia markkinoita sekä edistämällä elinkeinorakenteen monipuolisuutta.

Toimivat markkinat vaativat läpinäkyvyyttä ja avoimuutta sekä selkeitä ja reiluja

pelisääntöjä. Kilpailu kannustaa innovaatioihin ja tehokkuuteen, mikä tarkoittaa kansalaisille laadukkaampia ja edullisempia palveluita.

### **Hankintojen valmistelu**

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua, markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

### **Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen**

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-

- Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

#### **Turvallisuus ja huoltovarmuus**

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

#### **Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen**

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

-

#### **Hankintojen ilmoittaminen**

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

#### **Muut huomiot**

-

Toivanen Antti  
Pohjois-Karjalan kauppakamari